

ТРАДИЦІЙНІСТЬ СУСПІЛЬСТВА В КОНТЕКСТІ ЗМІН

Parmenides concluded that something that exists (it is) cannot also not exist (it is not). This would involve a logical contradiction. To Parmenides, knowledge gained through the senses was unreliable. Plato was convinced that language is a way to cognition. It seems that his theory of recollection prompts him to reconciliation of the opposites, namely conventional and nativistic approaches to the theory of Language. Modern science presents a variety of researches in conventional theories of meaning. The theory of language acquisition acquired its development in so-called “20-century debate” between nativism and empiricism represented by Chomsky and Skinner theories of language respectively.

Key words: *language, cognition, tradition, thinking, communication*

Парменід ствердив, що все, що існує, не може також не існувати: це створює так звану логічну суперечність. Для Парменіда, знання, здобуте через чуття, є ненадійним. Платон був переконаний, що мова є шляхом до пізнання всесвіту. Його теорія реколекції пропонує поєднання протилежних поглядів попередніх мислителів, тобто конвенційного і натуралістичного погляду на теорію мови. Теорія Платона спричинилася до сучасних мовних теорій, які вилилися у так звані “дебати 20 століття” між Скіннером і Хомським.

Ключові слова: *мова, пізнання, традиція, мислення, спілкування*

Ніщо не виникає з нічого — твердив ще Парменід. Епоха відродження також не виникла з нічого — відроджувалася культура насамперед античності від якої свідомо відмовлялися у “темні віки”. Людська нація посідає кілька специфічно людських рис, які не притаманні іншим видам живих істот. Насамперед, це потреба спілкування, якій завдячуємо винахід писемності. Мова у цьому значенні — не лише як засіб комунікації, а щось набагато більше — засіб формування думок і процесу мислення, оскільки й інші тварини здатні до комунікації, але у них немає мови.

Фрідріх Шеллінг говорить про дихотомію здоров'я / хвороба, однак насправді така дихотомія не має реального існування, а лише у нашому розумі, оскільки людство формується з двох протилежностей [3, с. 14-15]. Ще з давніх часів мислителі обстоювали дві протилежні точки зору: “усе міняється” (Геракліт) і “ніщо не міняється” (Парменід). По суті, усі праці Платона й Аристотеля базуються на узгодженні цих двох поглядів. У цьому контексті Платон переконував, що ми нічого не можемо вивчати — можемо лише пригадувати те, що десь глибоко у нас приховане. Аристотель, навпаки, стверджував, що ми вивчаємо все завдяки досвіду і чуттям. Ані мислителі, ані науковці й сьогодні не змогли узгодити два погляди, які походять ще з глибокої Античності. Ноам Хомський, американський філолог, стверджує, що людина не могла б навіть вивчити мову, якщо не мала б попередньо готових закладених від народження концептів. Для цього він наводить переконливі докази [1, с. 143-5]. Так це чи ні, не намагатимемося тут з'ясувати, але з цього прикладу видно, що англійська мова присутня не лише у сучасних комп'ютерних технологіях, але й у лінгвістиці - завдяки провідним науковцям.

Історію розвитку процесу людського розуміння зазвичай поділяють на чотири періоди (античність, середньовіччя, модерн, постмодерн) [2, с. 25-7]. Цікаво, що визначальною особливістю кожного періоду була певна конкретна мова. Античність пов'язується виключно з грецькою мовою. Середньовіччя пов'язується з латинською мовою, яка увібрала в себе велику кількість грецької лексики. Період модерну пов'язується з виникненням національних мов: у переважній своїй більшості вони виникли на базі латинської мови, так що навіть англійська, не належачи до романських, містить понад 75 % латинських слів. Останній період, як бачимо, пов'язується саме з англійською мовою: і є так не завдяки її “зверхності” чи “старшинству”, а завдяки працям науковців різних галузей науки і культури.

У часи середньовіччя виклади в усіх університетах Європи, у тому числі в Києво-Могилянській Академії, провадилися латинською мовою. Що ж маємо сьогодні — у багатьох українських університетах маємо англійську мову як мову навчання. Сталося так тому, що таких нововведень вимагає час, а також тому, що термінологія усіх наук — англійська [4, с. 29-32]. Але погляньмо уважніше, якою саме є ця англійська мова усіх наук. А приглянувшись, побачимо: це є не що інше, як спрощена латинська мова із значними вкрапленнями грецької лексики. Стосується це усіх сучасних наук, і насамперед — медицини, у якій відображено традиційність людського суспільства: навіть для назв надсучасних приладів, які базуються на комп'ютерних технологіях, використовуємо слова, яким уже тисячі років, як-от “ангіограф”. Анатомічна термінологія — практично вся латинська, або можна зустріти “англіканізовані” терміни, сутність яких все одно залишається латинською.

Європейська Комісія чимало уваги приділяє підвищенню рівня та якості освіти саме в плані вивчення іноземних мов. Медичні заклади освіти України і далі розвивають дружні стосунки та мають багато спільних проєктів з Європейськими державами, тому, на наш погляд, закономірно підтримувати вивчення, окрім англійської, й інших іноземних мов: німецької, французької, іспанської, італійської, тощо. Щодо англійської для даної категорії студентів, то навчальні заклади зобов'язані відшукати можливості, створити сприятливі умови для їх підготовки, починаючи з першого курсу.

Тому ідея залучення студентів до спеціалізованої англійської термінології у своїй суті є позитивною. На сучасному етапі неможливо уявити поступ у будь-якій галузі науки, чи то філософія, чи філологія, чи медицина, сепарувавшись від здобутків сучасних наукових шкіл: переважна більшість з них — англійські. Потрібно, однак, розуміти, що є різниця між “власне англійською” мовою і мовою “професійного спілкування”. Остання містить мінімум граматики і максимум слів грецького і латинського походження, з якими так чи інакше стикається науковець. Це побачимо, поглянувши на завдання іспиту “Крок” [5]: понад 75 % усіх слів у якому — латинського або грецького походження. Тому, якщо студент орієнтується у тій чи іншій галузі, чи то анатомія, чи гістологія, чи фізіологія чи що інше — сумнівно, що “власне англійська мова” стоятиме на перешкоді дійти правильної відповіді.

Потрібно тільки згадати все, як твердив Платон.

ЛІТЕРАТУРА

1. Chomsky, N. Language and Mind. Cambridge, 2006. – 210 p.
2. Deely, J. Four Ages of Understanding. Toronto, 2001. – 1020 p.
3. Holub, Miroslav. Kłopoty na statku kosmicznym. – Świat Literacki, 1998. – 142 s.